

[Justitsministeren.]

foretaget med krig m. v. for øje, og det kan derfor efter omstændighederne forsvares at udelade dette tidsrum af „truende udsigt til krig“ i de andre paragraffer. Ændringernes væsentlige betydning vil herefter blive, at dødsstraffen ikke vil kunne anvendes for handlinger begået, før krig er brudt ud.

Endelig en bemærkning om § 129 a, stk. 2, om visse presseforhold. Efter den formulering, forslaget har, straffes den, der bevidst usandfærdigt offentligt tillægger regeringen eller en anden offentlig myndighed en handling, som den ikke har foretaget, eller bevidst usandfærdigt giver en vildledende fremstilling af de omstændigheder, hvorunder den har handlet. Efter den gældende bestemmelse i dansk ret straffes den, som bevidst usandfærdigt offentligt tillægger en offentlig myndighed handlinger, som den ikke har foretaget, når dette er egnet til at skade landets interesser i forhold til udlandet. Det afgørende er herefter udtalelsernes egnethed til at skade vort lands interesser i forhold til udlandet. Forslaget, som det blev forelagt af mig, lagde vægten på selve den løgnagtige fremstilling. Det indeholdt ikke et angreb på pressefriheden, men var et værn for den ansvarlige, lovlige pressefrihed. I ændringsforslaget begrænses, som betænkningen fremhæver det, det straffbares område væsentligt, ikke alene i relation til det forslag, der blev fremsat, men også i forhold til den nugældende bestemmelse. Det er med stor betænkelighed, jeg accepterer denne begrænsning, og jeg havde egentlig hellere foreslået den af Danske Dagblades Fællesrepræsentation oprindeligt ønskede formulering, der dog gik noget videre end det foreliggende ændringsforslag; men trods mine betænkeligheder har altså ønsket om at samle så stort et flertal som muligt om disse vigtige bestemmelser bevirket, at jeg efter omstændighederne kan gå ind for den foreslåede formulering.

Når man betænker, hvad der var motiveringen for debatten omkring straffelovens kapitler 12 og 13, som den blev rejst i 1948 af den nuværende udenrigsminister hr. Ole Bjørn Kraft: at de gældende bestemmelser i straffeloven var blevet forældet, givet som de var i en rolig og fredelig tid, og ikke svarende til de spændte politiske forhold i dag, ønsket om i tide at vejlede borgerne og gøre dem klart, hvor farligt det kan være at indlade sig med fremmede magter i en given situation, og ønsket om at undgå straffelove med tilbagevirkende kraft, tror jeg, at det resultat, udvalget er nået til, ikke mindst takket være det ærede medlem hr. Lorentzens fornemme

forhandlingsevne, er antageligt for det danske samfund.

Efter at jeg havde hørt udvalgets synspunkter vedrørende det store dybt alvorlige spørgsmål om dødsstraf, kom jeg til det resultat, at den fremgangsmåde, som jeg i min fremsættelsestale i sin tid antydede, nemlig at formulere bestemmelserne herom i en særlig lov, således som Sverige har gjort det, ville være den ordning, det største flertal i dette høje ting kunne acceptere. Det væsentlige for mig er og bliver at holde dødsstrafbestemmelserne borte fra den almindelige borgerlige straffelov. Det er det rigtige, når man vil slå fast, at der under normale forhold ikke kan anvendes dødsstraf i Danmark. Jeg benytter lejligheden til at fremhæve igen, at dødsstraf efter forslaget nu kun kan anvendes for handlinger begået under krig eller besættelse.

Ved at opdele forslaget i to lovforslag opnår man tillige det meget betydningsfulde, at et meget stort flertal kan samles om forslagens almindelige bestemmelser til kapitlerne 12 og 13 i straffeloven, og samtidig kan de enkelte medlemmer, der indenfor hvert parti er af den overbevisning, at de ikke kan stemme for dødsstraf overhovedet, tilkendegive deres mening ved særskilt afstemning om det pågældende lovforslag.

Som det fremgår af forhandlingerne i dag, begrænses anvendelsen af dødsstraf derved, at den ikke kan idømmes personer, som ved den straffbare handling foretagelse ikke var fyldt 21 år. Man kræver — med rette —, at gerningsmanden skal have nået en vis alder og besindighed. Selvom 21 år i et så alvorligt spørgsmål er en meget lav aldersgrænse, er det vel trods alt rigtigt at lade den aldersgrænse være afgørende, som er hovedreglen for grænsen mellem børn og voksne i dansk ret.

Lovforslaget indeholder ingen regler om tidsfrist for eksekution for det tilfælde, at krigstilstanden er ophørt. Jeg tror, at det problem bedst og mest smidigt lader sig ordne gennem benådningsinstitutionen.

Det ærede medlem hr. Johs. Christiansen fremsatte nogle betragtninger over dødsstraffens berettigelse eller ikke-berettigelse og citerede i den forbindelse professor le Maires synspunkter. Jeg tror, jeg bør supplere disse betragtninger derhen, at professor le Maires udtalelser, såvidt jeg ved, refererede sig til spørgsmålet om dødsstraf i den normale straffelovgivning. I alt fald synes det efter hans udtalelser i en kronik i „Social-Demokraten“ fra 29. marts 1951, som om professoren er inde på, at dødsstraf kan være berettiget i de særlige tilfælde, hvor krig eller